

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างเอกลักษณ์บทบาททางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมปลายกับเอกลักษณ์บทบาททางเพศของพ่อและแม่

สมมติฐานในการวิจัย

1. เด็กชายจะมีลักษณะบทบาททางเพศแบบเดียวกับพ่อมากกว่าลักษณะบทบาททางเพศแบบเดียวกับแม่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
2. เด็กผู้หญิงจะมีบทบาททางเพศลักษณะความเป็นหญิงมากกว่าบทบาททางเพศลักษณะอื่นเมื่อพ่อมีบทบาททางเพศลักษณะความเป็นชายและแม่มีบทบาททางเพศลักษณะความเป็นหญิง
3. เด็กที่พ่อแม่มีบทบาททางเพศลักษณะแอนโดรจีนินทั้งคู่จะมีบทบาททางเพศลักษณะแอนโดรจีนินมากกว่าบทบาททางเพศลักษณะอื่นๆอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้คือนักเรียนชั้นมัธยมปลายปีที่ 4, 5 และ 6 ปีการศึกษา 2533 จากโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครที่เป็นโรงเรียนสหศึกษาซึ่งมีอัตราค่าเล่าเรียนสูงสุดตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวนทั้งสิ้น 422 คน เป็นชาย 222 คน และหญิง 200 คนโดยมีกระบวนการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบวัดบทบาททางเพศที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมาโดยอาศัย คำคุณลักษณะจากงานที่ นิตย์ อรรถนุพรรณ (2529) ได้ศึกษาไว้ มาสร้างตามแนวทางของ Bem (Bem Sex Role Inventory , 1978)

2. แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ติดต่อขอความร่วมมือในการทำการวิจัยจากโรงเรียนเสละเวชวิทยา และโรงเรียน ศรีวิกรณ์ เพื่อให้นักเรียนโรงเรียนดังกล่าวตอบแบบสอบถามลักษณะที่พึงปรารถนาของชายไทยและ หญิงในปัจจุบัน โดยให้ตอบแบบสอบถามชุดใดชุดหนึ่งเพียงชุดเดียวเท่านั้น

2. ติดต่อขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากโรงเรียนปานะพันธ์วิทยา โรงเรียน เกษมวิทยา และ โรงเรียนผดุงศิษย์พิทยา เพื่อให้นักเรียนโรงเรียนดังกล่าวตอบแบบสอบถามวัด บทบาททางเพศที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมาจากแบบสอบถามลักษณะที่พึงปรารถนาของชายไทยและหญิงไทย ในปัจจุบัน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนตอบแบบสอบถามคนละ 3 ชุด โดยให้ประเมินบิดา มารดาและ ตนเอง ซึ่งลำดับที่ในการประเมินจะสลับกันไปจากการสุ่มแบบง่าย

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

(Statistical Package for the Social Science Version x : SPSS-X) เพื่อ คำนวณวิเคราะห์ค่าดังต่อไปนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐานต่างๆ ของคะแนนเอกลักษณ์บทบาททางเพศได้แก่ ค่ามัธยฐานเลขคณิต (x) ค่ามัธยฐาน (median) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) รวมทั้งร้อยละ (percentage) ของกลุ่มตัวอย่าง

2. หาลัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Coefficient of Pearson's Correlation) ระหว่างเอกลักษณ์บทบาททางเพศของเด็กชายและเด็กหญิงกับเอกลักษณ์บทบาททางเพศของพ่อและแม่
3. ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยสูตร Fisher z
4. วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยลักษณะความเป็นชาย / ค่าเฉลี่ยลักษณะความเป็นหญิงระหว่างกลุ่มเอกลักษณ์บทบาททางเพศ โดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance)
5. ในกรณีที่พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยวิธี Scheffe'
6. ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยลักษณะความเป็นชาย / ลักษณะความเป็นหญิงระหว่างบิดา มารดา & กลุ่มตัวอย่าง โดยทดสอบค่าที (t-test)
7. เปรียบเทียบสัดส่วนของลักษณะทางเพศแต่ละลักษณะด้วยการทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test)

ผลการวิจัย

1. เด็กชายที่มีเอกลักษณ์บทบาททางเพศลักษณะแอนโดรจีนี และลักษณะความเป็นชายจะมีลักษณะบทบาททางเพศแบบเดียวกับพ่อมากกว่าลักษณะบทบาททางเพศแบบเดียวกับแม่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .001$)
2. เมื่อพ่อมีบทบาททางเพศลักษณะความเป็นชายและแม่มีบทบาททางเพศลักษณะความเป็นหญิง เด็กหญิงมีบทบาททางเพศลักษณะความเป็นหญิงไม่แตกต่างจากเด็กหญิงที่มีบทบาททางเพศลักษณะแอนโดรจีนี ลักษณะความเป็นชาย และลักษณะที่ไม่ชัดเจนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. เด็กที่พ่อแม่มีบทบาททางเพศลักษณะแอนโดรจีนีทั้งคู่จะมีบทบาททางเพศลักษณะแอนโดรจีนีมากกว่าบทบาททางเพศลักษณะอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .001$)

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยจะเห็นว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีเอกลักษณ์บทบาททางเพศลักษณะแอนโดรจีนีมีจำนวนสูงมาก และการที่ความสำคัญในเรื่องสังคม เศรษฐกิจ และสภาพการเมืองที่

เปลี่ยนแปลงไปอันนำไปสู่การมีความทัดเทียมกันทางเพศเพิ่มมากขึ้น ทำให้ลักษณะแอนโดรจีนเป็นมาตรฐานใหม่ของการมีลักษณะสุภาพจิตที่ดีในอนาคต (Orlafsky 1979) จึงควรมีการศึกษาถึงลักษณะแอนโดรจีนี อย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

2. ควรมีการศึกษาถึงตัวแปรอิสระต่าง ๆ เช่น สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ภูมิฐานะ ประเภทของโรงเรียนที่ศึกษา ฯลฯ ว่ามีผลต่อการเรียนรู้เอกลักษณ์บทบาททางเพศของเด็กอย่างไรบ้าง

3. เนื่องจากการวิจัยนี้เป็นการศึกษาถึงเพศของตัวแบบต่อการเรียนรู้บทบาททางเพศเท่านั้น ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้บทบาททางเพศ อาทิเช่น ลักษณะการอบรมเลี้ยงดู ความมีอำนาจของพ่อแม่ ฯลฯ จึงควรมีการศึกษาปัจจัยต่างๆ เหล่านี้เพิ่มเติม

4. เนื่องจากแบบวัดบทบาททางเพศที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นนี้ ได้พัฒนาจากกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูง จึงควรมีการศึกษาเพิ่มเติมว่าในฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับอื่นนั้นแบบวัดบทบาททางเพศนี้มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงไร อันจะเป็นการพัฒนาแบบวัดบทบาททางเพศให้เหมาะสมกับสภาพทางเศรษฐกิจสังคม วัฒนธรรมไทย ได้ดียิ่งขึ้น เพื่อขยายขอบข่ายของการศึกษาในประเทศไทยให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ทั้งนี้พึงสังเกตว่าวัฒนธรรมไทยแต่ละภาคพื้น รวมทั้งสถานเศรษฐกิจและสังคมมีลักษณะที่แตกต่างกัน อันอาจจะส่งผลต่ออัตมโนทัศน์ของบุคคลแตกต่างกันด้วย

5. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมว่าลำดับการเกิดของเด็กมีผลต่อลักษณะความสัมพันธ์และการเรียนรู้บทบาททางเพศของเด็กอย่างไรบ้าง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย